

НАУКОВО-ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИМ КАПІТАЛОМ У БУДІВНИЦТВІ

Гелеверя Є.М.

*Харківський національний університет будівництва та архітектури,
м. Харків*

Будівництво – одна із найважливіших галузей національної економіки, що забезпечує функціонування інших галузей, створює умови для розширеного виробництва, реалізації інноваційних проектів, залучення інвестиційних ресурсів. Проте, на сучасному етапі економічних перетворень, функціонування підприємств будівельної галузі характеризується нестабільними тенденціями, зниженням основних фінансово-економічних показників, поглибленням соціальних проблем, гальмуванням розвитку виробничо-господарського потенціалу. У таких умовах для забезпечення ефективності й результативності діяльності будівельних підприємств набуває актуальності застосування підходів, спрямованих на зростання інтелектуального капіталу, як важливого компонента розвитку суб'єктів господарювання. У розвинених країнах питома вага інтелектуального капіталу досягає 85% вартості бізнесу, близько 60% вартості товарів є інтелектуальна рента, домінуючим є його пропорції порівняно із фізичним і природним капіталом, що забезпечує формування 50% національного багатства.

Питанням удосконалення організаційно-економічних і економіко-правових засад інтелектуального капіталу та інтелектуальної власності присвячені опрацьовані нами наукові праці О.Б. Бутнік-Сіверського, В.М. Геєця, Н.О. Попової, Г.К. Дорожко, О.П. Орлюк, В.Е. Луначека, П.Г. Перерви, В.О. Петренка, С.В. Корновенка та ін.

Автори відзначають, що розвиток багатокладної економіки України, з орієнтацією на послідовне інтегрування до світового ринку, неможливий без перетворення будівельного комплексу в інвестиційно привабливу та інноваційно придатну галузь з потужним взаємообміном матеріалами, технологіями, об'єктами інтелектуальної та промислової власності. Разом з тим, практична реалізація існуючого організаційно-економічного забезпечення управління інтелектуальним капіталом у будівництві має пробуксовуючі ознаки. Аналогічні висновки також ми зробили після спілкування з ТОП-менеджментом крупних будівельних підприємств нашого міста в ході науково-практичних конференцій. До того ж існує ряд серйозних проблем підвищення комерційної привабливості та недосконалість механізму амортизації й відтворення інтелектуальних активів у будівництві – зазначені аспекти потребують подальшого дослідження і удосконалення особливо в умовах українських реалій. Інтелектуальний капітал будівельної галузі має предметну, економічну й правову ознаки. В структурі інтелектуального капіталу відокремлюють людський, організаційний та споживчий капітал. Інтелектуальний капітал будівельної галузі авансується в такі різновиди інтелектуальних активів як продуктивні активи та інтелектуальну власність, які в свою чергу повинні формувати маркетингові інтелектуальні активи.